

LEKCE 2

Boží osoba

Duch svatý je členem Trojice a rovnoprávným partnerem Boha Otce a Boha Syna. V celém Písmu, počínaje stvořením a poslední kapitolou Zjevení konče, vidíme, jak Duch svatý působí v lidských dějinách společně s ostatními členy Trojice. Avšak po nanebevstoupení Ježíše Krista a zasednutí po pravici Otce působení Ducha svatého v životech lidí vstoupilo do nové fáze (Sk 1,1-9).

Naše omezené možnosti poznání nám nedovolují plně pochopit podstatu Trojice-jeden Bůh, avšak tři odlišné osoby, které působí v dokonalé jednotě a spolupráci. Ve Starém Zákoně Bůh Otec mluvil ústy několika vyvolených lidí skrze svého Ducha svatého. Ježíš, Syn, byl Bohem v těle, Bohem, který na sebe vzal lidskou podobu a který nám svou pozemskou službou zjevil Boha Otce. Bůh, Duch svatý, byl poslán Otcem a Synem, aby působil skrze Kristovo tělo, církev.

V této lekci uvidíme, že Duch svatý je *božskou* osobou, třetím členem Trojice, a je tedy hoden naší úcty a poslušnosti. On je božskou Osobou, která nám touží sloužit v našem každodenním životě, proměňovat nás v obraz Syna a která nás touží uvést do své služby. Duch svatý nikdy neobrací pozornost na samého sebe, nýbrž vždy na našeho Spasitele, Ježíše Krista. Dovolil jsi již

této božské osobě, aby přebývala v tobě? Stal se tvým utěшитelem, tvým společníkem, tvým vůdcem? Když budeš studovat tuto lekci, dovol mu, aby mluvil k tvému srdci.

osnova lekce

Spojení Ducha svatého s Bohem Otcem a Bohem Synem

Boží atributy Ducha svatého

Prohlášení o božství Ducha svatého

Boží způsobilost

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- uvést biblické důkazy božství Ducha svatého, které se budou zakládat na spojení Ducha svatého s Otcem a Synem, na jeho Božích atributech a prohlášeních o jeho božství.
- aplikovat ve svém vlastním životě důsledky, jež vyplývají z božství Ducha svatého - zejména jeho způsobilost naplnit jakoukoli lidskou potřebu.

studijní činnost

1. Prostuduj 2. lekci způsobem, který je popsán ve studijní činnosti v lekci 1.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si porovnej s odpověďmi uvedenými v závěru této učebnice.

rozvinutí lekce

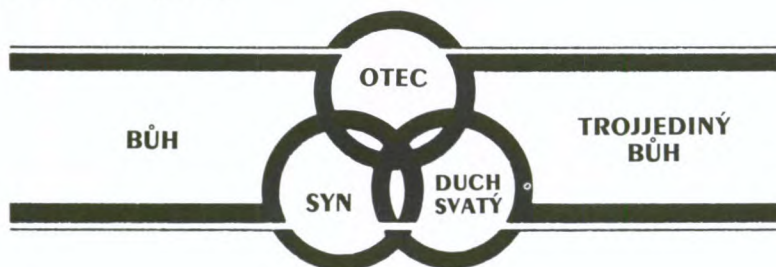
SPOJENÍ DUCHA SVATÉHO S BOHEM OTCEM A BOHEM SYNEM

Úkol 1. *Na základě uvedených míst Písma najdi definici Ducha svatého, která by zobrazovala jeho spojení s Bohem Otcem a Bohem Synem.*

Každý důvod pro víru v božství Otce a Syna může být stejně dobře použit i v případě Ducha svatého. Apoštol Petr kategoricky prohlašuje, že hřích proti Duchu svatému je hříchem proti Bohu (Sk 5,3-4). Božství Ducha svatého je zde potvrzeno nad veškerou pochybnost. I když je samostatnou osobou, jeho spojení s ostatními členy Trojice je tak úzké, že při dvou

BOŽÍ OSOBA

odlišných situacích je označován jako „Duch našeho Otce“ (Mt 10,20) a „Duch Kristův“ (Ř 8,9).

Mnoho biblických pasáží nám poukazuje na spojení mezi Duchem svatým a ostatními členy Trojice, přičemž Duch svatý je představen jako samostatná božská osoba, která je na stejné úrovni jako Otec a Syn a která s nimi vytváří dokonalou jednotu. Podívejme se nyní na některé důkazy z Písma.

Formule používaná při křtu

Sám Pán Ježíš vyjádřil toto rovnocenné postavení Ducha svatého vůči ostatním členům Trojice, když svým učedníkům přikázal:

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal (M 28,19-20).

Od té doby již mnoho věřících uposlechlo tohoto příkazu a bylo pokřtěno ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého - Trojjediného Boha. Všimni si rovněž, že zde Ježíš nepoužil množného čísla - „ve jménech“. Je to další důkaz pro jednotu Trojice.

Toto spojení je zcela zřejmé i v situaci, kdy byl Ježíš pokřtěn Janem Křtitelem.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

1 Přečti si J 1,25-34 a L 3,15-16.21-22 a odpověz na následující otázku:
a Jakými dvěma způsoby je Duch svatý spojován s křtem Ježíše Krista?

b Který verš uvádí do spojitosti s křtem Ježíše Krista i Boha Otce?

Apoštolské požehnání

Jedno z nejmilovanějších a nejčastěji citovaných požehnání církve je zároveň i dalším svědectvím Písma o Božím charakteru Ducha svatého. V 2K 13,13 Pavel uzavírá svůj druhý dopis věřícím v Korintu těmito slovy:

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Tento text spojuje Ducha svatého s Otcem a Synem nejenom podle jména, ale také co se týče služby. Tři vlastnosti, které jsou v tomto textu připisovány třem osobám Trojice nám možná připomínají způsob, jakým se každá z nich dotýká našeho života: Apoštol zde mluví o nesmrtelné lásce Otce, který nás tak miloval, že nám dal svého milovaného Syna; o nepomíjející milosti našeho Spasitele Ježíše Krista, který za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšníci; a o neustálé přítomnosti našeho božského přítele, Ducha svatého. Když přijmeme lásku, milost a společenství s naším trojjediným Bohem, máme vše, co potřebujeme k zachování a dalšímu růstu našeho duchovního života i k uchování si správného vztahu k Bohu.

BOŽÍ OSOBA

Další záznamy v Písmu

2 Přečti si Gn 1,1-2 a 26. Na základě těchto veršů vysvětli, jakým způsobem je Duch svatý spojen s událostmi stvoření? Co naznačuje množné číslo zájmen ve verši 26.?

.....

.....

3 Přečti si Mt 1,18-19. Jakým způsobem je Duch svatý uváděn do souvislosti s narozením Ježíše Krista?

.....

4 Přečti si Iz 61,1-2 a L 4,14-21. Jaká byla souvislost mezi Duchem svatým a pozemskou službou Ježíše Krista?

Jestliže máš biblickou konkordanci, obohatilo by tě, kdyby sis vyhledal další místa Písma, která jasně spojují Ducha svatého s Bohem Otcem a Bohem Synem. Napiš si seznam všech míst, která se ti podařilo najít a ke každému takovému místu si připiš i jeho význam.

5 Na základě prozkoumaných důkazů z Písma rozhodni, která z následujících možností představuje nejvhodnější dokončení věty: Formule používána při křtu, apoštolské požehnání, záznam o stvoření a o narození Pána Ježíše - všechna tato místa z Písma nám zjevují, že Duch svatý

- a) je Bohem, který má větší moc než Otec a Syn.
- b) je členem Trojice, je roven Otcí a Synu a vytváří s nimi dokonalou jednotu.
- c) je Bohem, který má menší moc než Otec a Syn.
- d) není Bůh, nýbrž duchovní síla, kterou Bůh používá k prosazování své vůle.

BOŽÍ ATRIBUTY DUCHA SVATÉHO

Úkol 2: *Doplň si seznam Božích vlastností, které dokazují božství Ducha svatého.*

Dalším důkazem božství Ducha svatého je, že se vyznačuje vlastnostmi, které jsou vlastní pouze Bohu. V lekci 1 jsme se zmínili o několika Božích

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vlastnostech Ducha svatého. Kromě nich nás Písmo také učí, že pouze Bůh je zdrojem a dárce života (Sk 17,24-25).

Je zajímavé, že na několika místech Písma jsou tyto životodárné vlastnosti připisovány rovněž Duchu svatému. Dokonce jedno z označení Ducha svatého je „Duch života“. Apoštol Pavel zcela jednoznačně prohlašuje, že to byl Duch svatý, který vzkřísil Ježíše z mrtvých (Ř 8,11); a Ježíš to potvrdil, když řekl, že Duch je ten, který oživuje (J 6,63). Ve svém druhém listu do Korintu apoštol Pavel prohlašuje, že „Duch dává život“ (2K 3,6). Apoštol Petr vysvětluje, že Ježíš „byl usmrčen v těle, ale obživen Duchem“ (1Pt 3,18).

6 Přečti si biblická místa, jež jsou uvedena v pravém sloupci a přiřaď každé místo k té Boží vlastnosti, ke které se vztahuje (levý sloupec).

.... a Osobnost	1) J 4,24
	2) 1K 8,6
.... b Věčný	3) Gn 2,18, Iz 1,14; 55,8
	4) J 14,23-26
.... c Trojjediný	5) Ž 90,1-2
	6) Ž 33,11; 102,25-27; Mal 3,6
.... d Duch	
.... e Neměnný	
.... f Jeden Bůh	

Nyní se podívejme na některé Boží vlastnosti, které se projevují jak u Ducha svatého, tak i u Otce a Syna, jak nám je zjevuje Písmo.

Je svatý

Osobní jméno třetí osoby Trojice, které se nejčastěji objevuje v Bibli, je Duch *svatý*. Jelikož pouze Bůh sám je absolutně svatý a čistý, toto jméno potvrzuje božství Ducha. Apoštol Pavel zdůrazňuje tuto vlastnost absolutní svatosti, když jej nazývá „Duchem svatosti“ (Ř 1,4). Někteří badatelé Písma považují slova „Svatý, svatý, svatý“ z Iz 6,3 a slova ze Zj 4,8 za uznání trojjediné přirozenosti Boží.

Je věčný

V listě Židům je Duch svatý označován jako věčný Duch. Slovo věčný, které je použito v tomto verši, je stejné jako slovo, které se obvykle používá i na jiných místech Bible při vylíčení věčné povahy Boha Otce a Boha Syna. V protikladu s věčným Duchem Pavel říká, že všechny jiné věci - viditelné i neviditelné (což se podle všeho týká i všech ostatních duchů) byly stvořeny v určitém časovém bodě (Ko 1,15-16). O Duchu svatém je však řečeno, že sám existuje od věčnosti. Nemá počátek a nebude mít ani konec. On vždycky byl, je a bude. Jeho věčný charakter je důkazem jeho božství.

Je svrchovaný

V 1. lekci jsme viděli, že jednou z vlastností osobnosti Ducha svatého je jeho vůle. Jeho vůle, která je dokonalá, je projevem jeho božství.

Ježíš přirovnal Ducha svatého k větru, který „vane, kam chce“ (J 3,8). Jelikož pouze Bůh může dělat, co se mu líbí, vidíme zde další důkaz božství Ducha svatého. V 1K 12 Pavel potvrzuje suverenitu Ducha svatého, když mluví o tom, jak Duch zachází s duchovními dary. Duch, jak říká, rozděluje duchovní dary, jak sám chce: jednomu dává tento dar a jinému zas jiný. Tímto uplatňuje výsadu Boží suverenity, kterou Pavel jasně popisuje: „Duch. . . uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce“ (1K 12,11).

Slovo *svrchovaný* (*suverénní*) znamená „ten, který má nejvyšší moc“. Neexistuje vyšší moc než je Boží. Suverénní moc Ducha svatého je nejvyšší mocí, kterou má pouze Bůh. Skutečnost, že nás stvořil tak, že máme vůli a schopnost k rozhodování je něčím, o čem on sám rozhodl. Bylo mu milejší, abychom při rozhodování, zda mu budeme sloužit, uplatnili svou vůli, než aby nás k tomu násilím přinutil. Naše vlastní vůle může fungovat pouze proto, že tak rozhodl Bůh ze své svrchované vůle.

7 Přečti si Sk 13,2 a 1K 2,4 a pak doplň tyto věty:

a Ve Sk 13,2 vidíme svrchovanou vůli Ducha svatého v .....

který dal prorokům a učitelům v Antiochii a v .....

..... Barnabáše a Saula.

b V 1K 2,4 je vidět, že moc Ducha svatého v životě Pavla je větší, než. ....

Je všudypřítomný

Slovo *všudypřítomný* znamená „jsoucí na každém místě“. Žalmista David se ptá Boha: „Kam odejdu před tvým Duchem, kam uprchnu před tvou tváří? Zamířím-li k nebi, jsi tam, a když si ustelu v podsvětí, tak é tam budeš“ (Ž 139,7-8). Není místo, kde se lze ukrýt před Duchem svatým. Je přítomen vždy a všude.

Žádný jiný duch si nemůže činit nárok na tuto schopnost. Dokonce i Satan je jen stvořená bytost a v daném čase může být pouze na jednom místě. Je závislý na dalších padlých andělech, kteří mu pomáhají vykonávat jeho zlé skutky.

Boží duch není závislý na organizaci „podřízených“ duchů, kteří by mu museli pomáhat vykonat Boží plán spasení. Je osobně přítomen, aby jednal s každým hříšníkem (J 16,7-11) a potěšoval všechny svaté (J 16,13; 14,16-17). Byl poslán Bohem Otcem a Synem, aby přebýval v srdci každého věřícího a aby naplňoval každého věřícího svou mocí - mocí Boží (Sk 1,8). Žijeme nyní v „posledních dnech“, o kterých mluvil prorok Joel, v nichž Duch svatý bude vylit na každého věřícího, jež jej přijme (Sk 2,16-18). Prožil jsi již působení Boží přítomnosti Ducha svatého ve svém životě?

Je vševědoucí

Nic není ukryto před Duchem svatým - je vševědoucí. Vše, co se stalo od počátku času i to co bylo předtím, je známo Duchu svatému. Zná do nejmenších detailů vše, co se děje v tomto okamžiku na jakémkoli místě a zná i vše, co se stane v budoucnu. Apoštol Pavel mluví o vševědoucnosti Ducha svatého ve svém listě do Korintu:

Ale jak je psáno: Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kteří ho milují. Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží. Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží (1K 2,9-11).

Je všemohoucí

BOŽÍ OSOBA

Duch svatý je všemohoucí. Je označován jako „Moc Nejvyššího“ (L 1,35). Jinými slovy je moc Ducha svatého mocí Boží. Jeho moc je neomezená - „U Boha je možné všechno“ (Mk 10,27).

Moc Ducha svatého je udělena vyvoleným nástrojům Božím, jak to můžeme vidět v celém Písmu - například u Davida (1S 16,13), Micheáše (Mi 3,8), učedníků (J 20,19-23) a u všech, kteří ji přijmou (Sk 1,8).

U Za 4,6 čteme slovo Hospodinovo k Zerubábelovi: „Ne mocí ani silou, nýbrž mým Duchem, praví Hospodin zástupů.“ Tento verš lze parafrázovat: „Ne lidskou mocí ani lidskou silou, ale mým Duchem, praví Hospodin zástupů.“ Stanley M. Horton zdůrazňuje, že princip vyjádřený formulací „mým Duchem“ je „základní princip, na který musí pamatovat všichni spolupracovníci Boží“ (Horton, 1976, str. 74-75). Tento verš Písma potvrzuje všemohoucnost Ducha svatého.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

8 Přiřaď každou vlastnost (pravý sloupec) k jejímu popisu (levý sloupec). Do prázdného prostoru napiš číslo, které sis zvolil.

... a Absolutní čistota	1) Svrchovaný
... b Bez počátku a bez konce	2) Vševědoucí
... c Má nejvyšší moc nade vším, co existuje, schopen konat podle své vůle	3) Svatý
	4) Všemohoucí
... d Ví všechno	5) Věčný
... e Je přítomen na každém místě	6) Všudypřítomný
... f Má veškerou moc	

9 Přečti si níže uvedená místa Písma, jež dosvědčují božství Otce i Syna. Pak doplň tento seznam dalšími verši z Bible, které na základě Božích vlastností Ducha svatého potvrzují jeho božství.

Vlastnosti Boha	Otec	Syn	Duch svatý
a Svatost	Ž 22,3; Ex 19,12-25	Sk 3,14	
b Věčnost	Ž 90,2; Ž 102,27	Mi 5,2; J 1,1	
c Svrchovanost	Job 42,2	Mt 28,18; 1Pt 3,22	
d Všudypřítomnost	Ž 139,7-12	Mt 18,20; Ef 1,22-23	
e Vševědoucnost	Ž 139,1-6	J 2,24-25; Ko 2,2-3	
f Všemohoucnost	Ž 139,13-19	L 7,11-17; Mt 19,26	

PROHLÁŠENÍ O BOŽSTVÍ DUCHA SVATÉHO

Úkol 3. *Na základě 2Pt 1,20-21 vysvětli, proč můžeme přijímat výroky jednotlivců uvedené v Bibli, které jsou prohlášením o božství Ducha svatého.*

Božství Ducha svatého je také potvrzeno přímými výroky jednotlivých lidí v Bibli, kteří jej nazvali Bohem. Simeon, Petr a apoštol Pavel jsou příklady těch, kdo taková prohlášení udělali.

Simeonovo prohlášení

V Lukášově evangeliu čteme, že Simeon byl spravedlivý a pobožný muž žijící v Jeruzalémě. Byl Židem a očekával na příchod Mesiáše. Písmo nám říká, že o této události se mu dostalo ujištění od Ducha svatého:

V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním. Jemu bylo Duchem svatým předpověděno, že neužije smrti, dokud nespátí Hospodinova Mesiáše. A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli Ježíše. . . vzal ho Simeon do náruče a takto chválil Boha: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení“ (L 2,25-30).

Zde vidíme vševědoudcnost Ducha svatého, když zjevuje myšlenky Boží, které by jinak byly Simeonovi neznámé nebo nepoznatelné. Podle Petra to je prorockví; jako takové má svůj původ v Bohu a všemohoucím Bohem je také zprostředkováno (2Pt 1,20-21). Jelikož v Trojici existuje jednota, to, co platí pro jednu osobu, platí stejně i pro ostatní. Proto je toto místo dalším důkazem božství Ducha svatého.

Petrovo prohlášení

Někteří věřící v první církvi prodávali své domy nebo pole a přinášeli peníze apoštolům; ti je pak rozdělovali mezi ty, kdo potřebovali pomoc (Sk 4,32-36). Mezi těmito věřícími byli i manželé Ananiáš a Safira. Oni také prodali svůj pozemek a ponechali si část z peněz, které za něj dostali, přičemž předstírali, že celou částku dali církvi. Apoštol Petr poznal skrze Ducha svatého, co udělali.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

10 Přečti si Sk 5,1-4 a dokonči větu, kterou Petr řekl Ananiášovi:

a „Ananiáši, proč Satan ovládl tvé srdce, že jsi lhal .....
.....?“

b „Nelhal jsi lidem, ale .....“

Petr zde říká, že lhát Duchu svatému je stejně, jako lhát Bohu.

Pavlovo prohlášení

V obou dvou listech korintskému sboru píše apoštol Pavel sdělení, která jsou dalšími z řady důkazů božství Ducha svatého. První je v 1K 2,4-5: „Má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží.“ Zde Pavel potvrzuje božství Ducha svatého, protože zcela zřetelně staví na stejnou úroveň moc Ducha a moc Boží. Dodatečně pak tutéž věc dosvědčuje v 1K 3,16: „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?“ Pavel zde uzavírá, že věřící jsou chrámem Boha, který je obydlen Duchem svatým.

A je to opět v listě ke Korintským, kde Pavel říká, že závoj, který působí, že Židé nerozumějí Písmu, lze odstranit jedině tehdy, když se obrátí k Pánu. Pak prohlašuje:

Duch je tím Pánem; kde je Duch Páně, tam je svoboda. Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně (2K 3,17-18).

ON ŽIJE VE MNĚ !

BOŽÍ OSOBA

11 Přečti si 2Pt 1,20-21 a na základě tohoto místa vysvětlí, proč mohou být výroky Simeona, Petra a Pavla považovány za další důkazy božství Ducha svatého.

.....

.....

BOŽÍ ZPŮSOBILOST

Úkol 4. *Najdi slova, která vysvětlují, jakým způsobem je Duch svatý schopen naplnit naše potřeby.*

Když prohlubujeme své duchovní poznání, je velice důležité zkoumat místa Písma, která zjevují božství Ducha svatého, jeho Boží vlastnosti a místo, jež v Trojici zaujímá. Bez tohoto poznání nedokážeme prožívat plné požehnání z jeho každodenní služby, kterou nám prokazuje, ani mu nedokážeme dát místo, slávu a čest, jež mu právem patří. Často dochází v našem životě k tomu, že nám chybí důležité věci jen proto, že jsme nedostatečně informováni. Bůh řekl skrze proroka Ozeáša: „Můj lid zajde, protože odmítá poznání“ (Oz 4,6). Tehdy „nebylo poznání Boha v zemi“ (Oz 4,1). Pokud nevíme, kým je Duch svatý a *co pro nás může učinit*, a co může učinit pro celé lidstvo, nedokážeme prožít plné požehnání skrze jeho Boží možnosti.

Mnohé z věcí, které jsme se naučili o Duchu svatém, nacházejí praktické použití v našem každodenním životě. Nechybí mu ani touha ani moc k tomu, aby naplnil naše potřeby. Protože Duch svatý má Boží podstatu, je způsobilý k tomu, aby naplnil *všechny* naše potřeby. Podívejme se nyní blíže na některé způsoby, kterými chce působit v našich životech. Na tomto místě si je jenom stručně shrneme, protože se jim budeme podrobněji věnovat v následujících lekcích. V této lekci bude naším cílem jednoduchým způsobem ilustrovat, že Duch svatý, protože je jednou z osob Trojice, má postačující moc k tomu, aby nám dal vše, co potřebujeme.

Dává duchovní život

Když Nikodém přišel k Ježíši, očekával, že se od něj naučí nové věci jakožto od učitele, který byl poslán z nebe. Byl překvapen, když mu Ježíš řekl, že se musí znovu narodit. Ježíš dále pokračoval: „Nenarodí-li se kdo z vody

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch“ (J 3,5).

Narodit se z Ducha znamená přijmout Boží život. Bez duchovního života nedokážeš nikdy činit to, co se líbí Bohu.

Pavel vypráví římským křesťanům o beznadějném zápase, který podstoupil předtím, než dovolil „Duchu života“, aby ho osvobodil od zákona hříchu a smrti. Jeho vyznání je jistě dobře známé každému z nás, protože Pavlova zkušenost je i naší zkušeností:

Vím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci (Ř 7,18-19).

12 Řešení tohoto problému můžeme najít v Ř 8,5-9. Přečti si toto místo a na jeho základě posuď, jsou-li následující tvrzení pravdivá nebo nepravdivá. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a Jestliže dovolíme Duchu svatému, aby nám daroval duchovní život, budeme toužit po věcech, které chce on.
- b Jestliže žijeme podle své vlastní přirozenosti, bez životodárné pomoci Ducha svatého, většinou dokážeme ovládat své špatné touhy.
- c Když nám Duch svatý daruje duchovní život a když ovládá naši mysl, dává nám rovněž pokoj mysli.
- d Bez pomoci Ducha svatého není možné líbit se Bohu.
- e Když do nás Duch svatý vloží duchovní život, pak vlastně přebývá v nás a má pod kontrolou celý náš život, a tím nás osvobozuje od jakékoliv odpovědnosti za duchovní život.

13 Zde je uveden seznam míst, která jsme prostudovali v průběhu této lekce: Sk 17,24-25; Ř 8,11; J 6,63; 2K 3,6; 1Pt 3,18. Jaký význam mají tato místa pro naše každodenní potřeby?

.....

Vede ke svatosti

„Bez svatosti“, říká Bible, „nikdo nespasí Pána“ (Žd 12,14). V Ř 8,5-9 jsme viděli, že když svůj život podřídíme Duchu svatému, dokážeme si pak

BOŽÍ OSOBA

duchovní život udržet a žít bezúhonně před Bohem. Skrze moc Ducha svatého jsme schopni být poslušni varování Písma: „budte svatí v celém způsobu života“ (1Pt 1,15). V Ř 6,22 Pavel mluví o odpovědnosti nově obráceného křesťana. Když je osvobozen od hříchu, měl by se stát služebníkem Božím. Jedním z důsledků tohoto podřízení je svatost. Apoštol říká, že naším úkolem je spolupracovat s Duchem svatým a očišťovat se ode všeho, co by mohlo poskvřnit náš duchovní život (srov. Ř 8,5-11; 2K 7,1 a Ef 4,22-24). Když nedodržíme naše duchovní závazky (Ř 8,12-14) - konkrétně, když nedržíme krok s Duchem (Ga 5,25), následuje kázeň, a to z jediného důvodu: „... abychom mohli mít podíl na jeho svatosti“ (Žd 12,10). Když Duch svatý bude kontrolovat náš život, budeme růst ve svatosti.

14 Znovu si přečti Ř 8,5-17. Toto místo nám poskytuje klíč k efektivnímu křesťanskému životu. Co je tím klíčem?

.....

.....

Dává moc

Jestliže postoupíš kontrolu nad svým životem Duchu svatému, který v tobě přebývá, dá ti moc:

1. Ke svědectví (Sk 1,8).
2. K vítěznému životu (1J 5,4-5).
3. Ke službě (1K 12,4-1).
4. Ke zkoumání duchů a k vítězství nad nimi (1J 4,1-4).
5. Nad strachem, úzkostí a zkouškami (2Tm 1,7; 2K 6,4-10).

Když žiješ v moci Ducha svatého, nemusíš žít v otroctví strachu. Duch svatý tě naplňuje svatou odvahou, takže dokážeš čelit bitvám života; dává ti moc nad zlem. Když budeš žít s vědomím, že ten, který je s tebou, je „mocí Nejvyššího“ (L1,35), budeš naplněn touhou, abys bojoval proti zlu, a vírou ve vítězství nad útoky toho zlého (Jk 4,7; 1J 4,4). V každé situaci, ve které se ocitneš, můžeš mít pokoj a jistotu, protože víš, že Ježíš poslal Ducha svatého, aby byl naším ochráncem a pomocníkem (J 14,25-27).

15 (Zvol nejvhodnější odpověď.) Na základě uvedených míst Písma jsme dospěli k závěru, že je možné žít vítězný křesťanský život bez strachu, protože

- a) všem křesťanům byla zaslíbena svoboda od útoků zlých duchů.
- b) věřící si uvědomují, že zlé mocnosti jsou vlastně bezmocné.
- c) Duch svatý je neomezený a skrze víru v jeho moc může věřící zvítězit nad strachem a žít vítězný život.

Je tvým společníkem

Když Ježíš přišel na tuto zem v podobě člověka, jeho učedníci měli tu výsadu, že směli být v jeho společnosti. Tento vztah byl však pouze dočasný. Měl skončit : 1) jakmile se učedníci naučí, jak činit z jiných další učedníky a budou připraveni pokračovat v jeho službě, 2) jakmile bude dokonáno Ježíšovo spasitelné poslání. Když se Ježíš přibližoval k závěru své služby, věděl, že učedníci jsou velice závislí na jeho osobní přítomnosti. Věděl, že bez něj budou jako sirotci. Aby je připravil na svůj odchod, to znamená, aby vyplnil prázdné místo, které vznikne jeho odchodem, požádal Otce, aby poslal Ducha svatého, jenž by zaujal jeho místo.

„A já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky“ (J 14,16). „Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám“ (J 16,7).

Protože Bůh poslal svého Ducha svatého, aby přebýval v našich srdcích, aby byl naším vůdcem a přímluvcem, nemusíme se nikdy cítit osamělí. Duch svatý, který je všudypřítomný, může být ve stejném okamžiku společníkem každého věřícího na celém světě. Tato Boží vlastnost mu umožňuje, aby byl se mnou, když přeji tuto knihu a s tebou, když studuješ tuto lekci. Je vždy s námi, aby nás vyučoval, povzbuzoval a byl naším společníkem za každých okolností. Zatímco Ježíš mohl být v dané chvíli pouze na jednom místě, Duch svatý je přítomen všude. Není tedy divu, že Ježíš považoval za

BOŽÍ OSOBA

prospěšné pro své učedníky, když on sám odejde. Za jeho nepřítomnosti v každém z nás přebývá přimluvce, aby nám umožnil co nejtěsnější spojení s ním (1K 3,16).

16 Dokonči každou větu jedním ze zde uvedených slov:

všemohoucí	vševědoucí	života
všudypřítomný	spravedlnost	

a Duch svatý mi může dát věčný život, protože je Duchem . . . . .

b Můžu být svatý, protože Duch svatý ovládá můj život a vkládá do mne

. . . . . Boží.

c Pro svůj křesťanský život a pro svědectví mohu přijímat moc,

protože Duch svatý je. . . . .

d Duch svatý je mým stálým společníkem, protože je . . . . .

Nyní, když jsme ukončili svou diskusi o Boží podstatě Ducha svatého a zjistili, že Duch svatý touží být naším společníkem a průvodcem, polož si sám tyto otázky: Dovolil jsem již Duchu svatému, aby mě naplnil duchovním životem skrze víru v oběť Ježíše Krista, jež byla za mne přinesena? Působí Duch svatý v mém životě a vede mě ke svatosti, proměňuje mě na obraz Kristův? Působí každodenně skrze můj život moc Ducha svatého? Je neustále přítomen v mém životě, aby mi poskytoval potěšení, moudrost a sílu? Doufám, že jsi odpověděl na všechny uvedené otázky ano. Přivítej ho nyní ve svém životě a dovol mu, aby si tě ve své Boží moci používal!

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

osobní test

PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení pravdivé, napiš do vyhrazeného prostoru P. Je-li nepravdivé, napiš N.

... 1 Ducha svatého nazýváme třetí osobou Trojice, protože zaujímá nižší místo než Otec a Syn.

... 2 Slovo Trojice se vztahuje ke třem osobám, které jsou jedním Bohem, vytvářejí dokonalou jednotu a jsou si navzájem rovny.

... 3 Jedním ze způsobů, jak poznáváme, že Duch svatý je Bohem, je skutečnost, že má vlastnosti Boha.

... 4 Vševědoucnost je vyjádřením Boží moci, která všechno dokáže.

... 5 V současné době byla moc Ducha svatého vylita na několik vyvolených lidí, a to pouze na krátké časové období.

... 6 Sám Pán Ježíš byl ke své službě zde na zemi zmocněn Duchem svatým.

... 7 V Bibli je mnoho veršů, které spojují Ducha svatého s Bohem Otcem a Bohem Synem.

... 8 Duch svatý začal působit v životech lidí po vzkříšení Ježíše Krista.

... 9 Křest Pána Ježíše je příkladem dokonalé jednoty Trojice.

... 10 Skutečnost, že Duch svatý dává duchovní život, dokazuje jeho božství.

... 11 Duch svatý může být v jednom okamžiku pouze na jednom místě.

... 12 Jméno Ducha svatého vyjadřuje jednu z jeho Božích vlastností.

BOŽÍ OSOBA

13 VOLBA. Zakroužkuj písmeno před každým pojmem, který lze aplikovat na Ducha svatého.

a) Věčný	g) Všemohoucí
b) Nesmrtelný	h) Všudypřítomný
c) Svrchovaný	i) Vševědoucí
d) Omezený	j) Andělského původu
e) Neměnný	k) Dárce života
f) Svatý	

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Zodpověz následující otázky co nejstručněji.

14 Jakým způsobem je v křestní formulí a v apoštolském požehnání obsažen důkaz božství Ducha svatého?

.....
.....

15 Jaký užitek ti může přinést poznání, že Duch svatý je Boží osobou?

.....
.....

odpovědi na studijní otázky

9 Tvoje odpověď. Například:

a Ř 1,4.

b Žd 9,14.

c J 3,8; 1K 2,4; Sk 10,38.

d Ž 139,7-8; J 16,7-13; J 14,16-17.

e 1K 2,9-11.

f L 1,35; Sk 1,8; Za 4,6.

1 a Jan Křtitel říkal zástupům: „Já křtím vodou,“ ale o Ježíši řekl, že bude křtít „Duchem svatým a ohněm.“ Dále pak 22. verš mluví o tom, jak Duch svatý sestoupil na Ježíše v podobě holubice.

b L 3,22: A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný syn, tebe jsem si vyvolil.“

10 a Duchu svatému

b Bohu

2 Vidíme jej připraveného k dílu stvoření. 26. verš používá množné číslo a naznačuje tím Trojici. Závěrem můžeme konstatovat, že Duch svatý se aktivně podílel na stvoření.

11 2Pt 1,20-21 prohlašuje, že tyto věty byly inspirovány Bohem a nejsou výsledkem lidské moudrosti. Toto místo Písma rovněž vyjadřuje rovnost Boha a Ducha svatého ohledně původu proroctví a zmocnění k proroctví. Tímto je také potvrzeno božství Ducha svatého.

3 Ježíše počala Marie skrze moc Ducha svatého.

BOŽÍ OSOBA

12 a Pravdivé

b Nepravdivé

c Pravdivé

d Pravdivé

e Nepravdivé

4 Jako naplnění Izajášova proroctví, Duch svatý sestoupil na Ježíše a pomazal ho mocí, aby mohl vykonat dílo, které mu svěřil Otec.

13 Tvoje odpověď. Má odpověď by byla: Je to skrze moc Ducha Božího, že mohu mít věčný život a být svoboděn od otroctví hříchu.

5 b) členem Trojice, je roven Otci a Synu a vytváří s nimi dokonalou jednotu.

14 Klíč lze najít ve 13. verši: Skrze Ducha musíme usmrcovat žádosti těla. Pak budeme žít duchovně.

6 a 3) Gn 2,18; Iz 1,14; 55,8 (vzpomínáš si na vlastnosti osoby, o kterých jsme mluvili v 1. lekci?)

b 5) Ž 90,1-2.

c 4) J 14,23-26.

d 1) J 4,24.

e 6) Ž 33,11; 102,25-27; Mal 3,6.

f 2) 1K 8,6

15 c) moc Ducha svatého je neomezená.

7 a příkazu (usměrnění), povolání (pověření)

b lidská moudrost

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

16 a života.

b spravedlnost.

c všemohoucí

d všudypřítomný.

8 a 3) Svatý.

b 5) Věčný.

c 1) Svrchovaný

d 2) Vševedoucí.

e 6) Všudypřítomný.

f 4) Všemohoucí

BOŽÍ OSOBA